

OBWIESZCZENIE MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

z dnia 11 grudnia 1991 r

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 17 grudnia 1974 r. o uposażeniu żołnierzy.

1. Na podstawie art. 16 pkt 5 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 113, poz. 491) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 17 grudnia 1974 r. o uposażeniu żołnierzy (Dz. U. Nr 47, poz. 282), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 28 czerwca 1979 r. o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 15, poz. 97),
- 2) ustawą z dnia 23 marca 1983 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin (Dz. U. Nr 16, poz. 78),
- 3) ustawą z dnia 30 maja 1989 r. o zmianie upoważnień do wydawania aktów wykonawczych (Dz. U. Nr 35, poz. 192),
- 4) ustawą z dnia 25 października 1991 r. o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 113, poz. 491)

oraz z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu i z zastosowaniem ciągłej numeracji rozdziałów, artykułów, ustępów, punktów i porządku alfabetycznego liter.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy nie obejmuje następujących przepisów:

- 1) art. 46—48 ustawy z dnia 17 grudnia 1974 r. o uposażeniu żołnierzy (Dz. U. Nr 47, poz. 282) w brzmieniu:

„Art. 46. W ustawie z dnia 30 czerwca 1970 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. Nr 16, poz. 134, z 1972 r. Nr 53, poz. 341 i 342 oraz z 1974 r. Nr 24, poz. 142) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) po art. 45 dodaje się art. 45a w brzmieniu:
„Art. 45a. Minister Obrony Narodowej może ograniczyć uprawnienia określone w art. 42 i 45 w stosunku do żołnierzy, którym udzielono urlopu ze względów służbowych lub innych ważnych przyczyn.”,

- 2) art. 57 otrzymuje brzmienie:

„Art. 57. Żołnierzom zwolnionym z zawodowej służby wojskowej przysługuje odprawa, uposażenie przez okres jednego roku po zwolnieniu ze służby oraz inne należności związane ze zwolnie-

niem z tej służby według zasad określonych w przepisach o uposażeniu żołnierzy.”

Art. 47. 1. Tracą moc:

- 1) ustawa z dnia 6 czerwca 1958 r. o uposażeniu żołnierzy (Dz. U. Nr 36, poz. 165, z 1967 r. Nr 44, poz. 220 i z 1972 r. Nr 53, poz. 341),
- 2) przepisy ustaw:
 - a) z dnia 13 grudnia 1957 r. o służbie wojskowej oficerów Sił Zbrojnych (Dz. U. z 1958 r. Nr 2, poz. 5, z 1963 r. Nr 15, poz. 78 i Nr 50, poz. 277 oraz z 1967 r. Nr 44, poz. 220),
 - b) z dnia 6 czerwca 1958 r. o służbie wojskowej szeregowców i podoficerów Sił Zbrojnych (Dz. U. Nr 36, poz. 164, z 1959 r. Nr 14, poz. 75, z 1961 r. Nr 6, poz. 39, z 1963 r. Nr 22, poz. 114 i Nr 50, poz. 277 oraz z 1967 r. Nr 44, poz. 220),
 - c) z dnia 29 marca 1963 r. o służbie wojskowej chorążych Sił Zbrojnych (Dz. U. Nr 15, poz. 78 i z 1967 r. Nr 44, poz. 220)

— utrzymane w mocy przez art. 82 ust. 2 ustawy z dnia 30 czerwca 1970 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. Nr 16, poz. 134, z 1972 r. Nr 53, poz. 341 i 342 oraz z 1974 r. Nr 24, poz. 142).

- 3) art. 82 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 30 czerwca 1970 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. Nr 16, poz. 134, z 1972 r. Nr 53, poz. 341 i 342 oraz z 1974 r. Nr 24, poz. 142).

2. Do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie niniejszej ustawy pozostają w mocy przepisy wydane na podstawie ustaw wymienionych w ust. 1.

Art. 48. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1975 r.”;

- 2) art. 14 ustawy z dnia 28 czerwca 1979 r. o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 15, poz. 97) w brzmieniu:

„Art. 14. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 września 1979 r.”;

3) art. 8 ustawy z dnia 23 marca 1983 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin (Dz. U. Nr 16, poz. 78) w brzmieniu:

„Art. 8. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1983 r.”;

4) art. 80 i 81 ustawy z dnia 30 maja 1989 r. o zmianie upoważnień do wydawania aktów wykonawczych (Dz. U. Nr 35, poz. 192) w brzmieniu:

„Art. 80. Przepisy wykonawcze wydane przed dniem wejścia w życie ustawy na podstawie upoważnień, o których mowa w art. 1—43 pkt 1 i w art. 44—79, zachowują moc do czasu wydania przepisów na podstawie upoważnień w brzmieniu określonym ustawą.

Art. 81. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1989 r.”;

5) art. 15, 17 i 18 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 113, poz. 491) w brzmieniu:

„Art. 15. Zachowują moc decyzje wydane w sprawach indywidualnych przez właściwe organy wojskowe na podstawie dotychczasowego art. 12 i art. 17 ust. 3 pkt 3 ustawy wymienionej w art. 5.”

„Art. 17. Do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w ustawach zmienianych niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez okres sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, zachowują moc przepisy dotychczasowe.

Art. 18. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”

Minister Obrony Narodowej: *P. Kołodziejczyk*

Załącznik do obwieszczenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 11 grudnia 1991 r. (poz. 18)

USTAWA

z dnia 17 grudnia 1974 r.

o uposażeniu żołnierzy.

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Żołnierze w czynnej służbie wojskowej otrzymują uposażenie i inne należności pieniężne według zasad określonych w ustawie.

2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) żołnierzach zawodowych bez bliższego określenia — rozumie się przez to żołnierzy pełniących, w myśl odrębnych ustaw, czynną służbę wojskową jako służbę stałą lub służbę kontraktową,
- 2) zawodowej służbie wojskowej bez bliższego określenia — rozumie się przez to czynną służbę wojskową pełnioną jako służbę stałą lub służbę kontraktową.

Art. 2. 1. Uposażenie żołnierzy składa się z uposażenia zasadniczego i dodatków. W skład uposażenia mogą również wchodzić premie.

2. Inne należności pieniężne obejmują:

- 1) zasiłek na zagospodarowanie w związku z powołaniem do zawodowej służby wojskowej,
- 2) zasiłki na utrzymanie rodziny żołnierzy niezawodowych,
- 3) nagrody i zapomogi,
- 4) nagrody jubileuszowe,
- 5) należności za podróże i przeniesienia służbowe,
- 6) należności w związku ze zwolnieniem ze służby wojskowej,
- 7) należności pośmiertne.

3. Przeciętne uposażenie żołnierzy zawodowych stanowi wielokrotność przeciętnego wynagrodzenia w sferze produkcji materialnej, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie ustawy o kształtowaniu środków na wynagrodzenia w sferze budżetowej.

4. Wielokrotność przeciętnego wynagrodzenia, o której mowa w ust. 3, określa Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej w drodze rozporządzenia.

Art. 3. 1. Z tytułu pełnienia służby wojskowej żołnierz otrzymuje tylko jedno uposażenie określone w ustawie.

2. Za wykonywanie czynności zleconych, wykraczających poza zwykłe obowiązki służbowe, żołnierz może otrzymać odrębne wynagrodzenie według zasad ustalonych przez Ministra Obrony Narodowej.

Art. 4. 1. Żołnierzom mogą być przyznawane nagrody i zapomogi.

2. Zasady tworzenia i wysokość funduszków na nagrody i zapomogi określa Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Pracy i Polityki Socjalnej.

Art. 5. 1. Żołnierzom zawodowym przysługują nagrody jubileuszowe w wysokości:

- 1) po 20 latach służby — 75%,
- 2) po 25 latach służby — 100%,
- 3) po 30 latach służby — 150%,
- 4) po 35 latach służby — 200%,
- 5) po 40 latach służby — 300%

— miesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym, z wyjątkiem dodatku rodzinnego.

2. Do stażu służby uprawniającego do nagrody jubileuszowej zalicza się okresy wysługi lat przyjęte dla ustalania wysokości uposażenia żołnierza zawodowego według stopnia wojskowego oraz inne okresy, od których zależy nabycie przez pracowników prawa do nagrody jubileuszowej, określone przez Ministra Pracy i Polityki Socjalnej na podstawie Kodeksu pracy.

3. Szczegółowe zasady oraz tryb obliczania i wypłacania nagród jubileuszowych określa Minister Obrony Narodowej.

Art. 6. W razie podróży służbowej oraz przeniesienia na inne miejsce służbowe żołnierzom przysługują należności pieniężne w wysokości i według zasad określonych przez Ministra Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Pracy i Polityki Socjalnej.

Art. 7. 1. Prawo do uposażenia powstaje z dniem stawienia się żołnierza do pełnienia służby w określonym miejscu.

2. Zmiana wysokości uposażenia następuje z dniem powstania okoliczności uzasadniających tę zmianę.

3. Jeżeli prawo do uposażenia powstało lub zmiana wysokości uposażenia nastąpiła w określonym dniu miesiąca kalendarzowego, uposażenie za każdy następny dzień do końca tego miesiąca oblicza się w wysokości 1/30 części miesięcznego uposażenia.

Art. 8. 1. Prawo do uposażenia wygasa z ostatnim dniem miesiąca, w którym żołnierz:

- 1) został zwolniony z czynnej służby wojskowej,
- 2) zmarł lub zaginął,
- 3) otrzymał urlop bez prawa do uposażenia.

2. Prawo do uposażenia żołnierzy zwolnionych z zawodowej służby wojskowej wygasa po upływie roku od zwolnienia ze służby, z zastrzeżeniem przepisów art. 18.

3. Przepis ust. 1 pkt 1 nie dotyczy żołnierzy powołanych do odbycia czynnej służby wojskowej na okres nie przekraczający trzech miesięcy. Żołnierze ci tracą prawo do uposażenia z dniem zwolnienia z czynnej służby wojskowej.

Art. 9. 1. Roszczenia z tytułu prawa do uposażenia i innych należności pieniężnych ulegają przedawnieniu z upływem trzech lat od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne.

2. Organ wojskowy właściwy do rozpatrywania roszczeń może nie uwzględnić upływu przedawnienia, jeżeli opóźnienie w dochodzeniu roszczenia jest usprawiedliwione wyjątkowymi okolicznościami.

3. Bieg przedawnienia przerywa:

- 1) każda czynność przed organem wojskowym właściwym do rozpatrywania roszczeń, przedsięwzięta bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia roszczenia,
- 2) uznanie roszczenia.

4. Od decyzji wydanych przez organy wojskowe w sprawach określonych w ust. 1 żołnierz może wnieść, w terminie siedmiu dni od daty doręczenia mu decyzji, odwołanie do organu wojskowego wyższego stopnia, a także skargę do sądu administracyjnego — na zasadach określonych w Kodeksie postępowania administracyjnego.

5. Minister Obrony Narodowej określa, w drodze rozporządzenia, organy wojskowe i organy wojskowe wyższego stopnia w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego, właściwe w sprawach określonych w ust. 1.

Art. 10. Uposażenie i inne należności pieniężne pobrane przez żołnierza, przysługujące mu według zasad obowiązujących w dniu wypłaty, nie podlegają zwrotowi, jeżeli dalsze przepisy nie stanowią inaczej.

Rozdział 2

Uposażenie i inne należności pieniężne żołnierzy zawodowych

Art. 11. 1. Uposażenie zasadnicze żołnierza zawodowego obejmuje:

- 1) uposażenie według stopnia wojskowego,
- 2) uposażenie według stanowiska służbowego

2. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Pracy i Polityki Socjalnej ustala stawki uposażenia zasadniczego:

1) według stopnia wojskowego — z uwzględnieniem wysługi lat,

2) według stanowiska służbowego — dla stanowisk podstawowych.

3. Minister Obrony Narodowej może ustalać pośrednie stawki uposażenia według stanowiska służbowego w granicach stawek określonych dla stanowisk podstawowych.

4. Właściwy organ wojskowy zalicza poszczególne stanowiska służbowe do odpowiednich grup uposażenia ustalonych dla stanowisk podstawowych i do grup pośrednich, w zależności od zakresu wykonywanych zadań służbowych, ponoszonej odpowiedzialności i wymaganych kwalifikacji. Grupy uposażenia dla stanowisk podstawowych i pośrednie grupy uposażenia określa Minister Obrony Narodowej.

Art. 12. 1. Do wysługi lat, od której uzależniona jest wysokość uposażenia według stopnia wojskowego, zalicza się czynną służbę wojskową.

2. Do wysługi lat, o której mowa w ust. 1, zalicza się również inne okresy służby lub pracy wykonywanej przed powołaniem żołnierza do czynnej służby wojskowej, na zróżnicowanych zasadach i w trybie określonym przez Ministra Obrony Narodowej.

3. Oficerom powołanym do zawodowej służby wojskowej, którzy ukończyli studia w szkole wyższej, zalicza się do wysługi lat, o której mowa w ust. 1, również okres tych studiów, nie dłuższy jednak od programowego czasu trwania studiów w odpowiedniej wyższej szkole wojskowej.

Art. 13. 1. Żołnierz zawodowy wyznaczony na stanowisko służbowe zaszerogowane do niższej grupy uposażenia zachowuje stawkę dotychczasową do czasu uzyskania wyższej stawki uposażenia według stanowiska służbowego.

2. Minister Obrony Narodowej określa przypadki, w których żołnierzowi zawodowemu przeniesionemu na inne stanowisko służbowe może być zachowane uposażenie według grupy przysługującej na poprzednio zajmowanym stanowisku służbowym lub według grup pośrednich.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do żołnierzy, którzy zostali wyznaczeni na stanowiska służbowe zaszerogowane do niższej grupy uposażenia:

- 1) w okresie próbnym,
- 2) wskutek niewywiązywania się z obowiązków służbowych na zajmowanym stanowisku,
- 3) w trybie dyscyplinarnym,
- 4) wskutek obniżenia stopnia wojskowego.

Art. 14. 1. Żołnierze zawodowi odbywający studia lub naukę w szkołach albo na kursach otrzymują uposażenie według stanowiska służbowego zajmowanego przed skierowaniem do szkoły lub na kurs.

2. Żołnierze powołani do zawodowej służby wojskowej w czasie odbywania studiów w wyższej szkole wojskowej oraz żołnierze powołani do tej służby z rezerwy otrzymują, do czasu wyznaczenia na stanowiska służbowe, uposażenie według stanowiska służbowego w stawce typowej dla posiadanego stopnia wojskowego.

Art. 15. 1. Żołnierze zawodowi otrzymują dodatki do uposażenia: kwalifikacyjny, specjalny, rodzinny oraz dodatki uzasadnione szczególnymi właściwościami lub warunkami służby wojskowej albo miejscem pełnienia służby.

2. Żołnierze zawodowi pełniący służbę w przedsiębiorstwach państwowych lub w innych jednostkach organizacyjnych mogą otrzymywać premie oraz uczestniczyć w podziale dywidendy.

Art. 16. 1. Żołnierzom powołanym do zawodowej służby wojskowej pełnionej jako służba stała przysługuje zasiłek na zagospodarowanie po objęciu stanowiska służbowego, nie wcześniej jednak niż po upływie okresu próbnego, jeżeli żołnierz pozostaje nadal w tej służbie.

2. Zasiłek na zagospodarowanie przysługuje w wysokości jednomiesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym.

Art. 17. 1. Żołnierzom zwolnionym z zawodowej służby wojskowej pełnionej jako służba stała przysługuje odprawa w wysokości trzymiesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnego na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym.

2. Wysokość odprawy ulega zwiększeniu o 20% miesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym za każdy pełny rok wysługi ponad dziesięć lat nieprzerwanej zawodowej służby wojskowej pełnionej jako służba stała — aż do wysokości sześciomiesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym. Okres służby przekraczający sześć miesięcy liczy się jako pełny rok.

3. Do okresu nieprzerwanej zawodowej służby wojskowej w rozumieniu ust. 2 zalicza się:

- 1) nadterminową zasadniczą służbę wojskową,
- 2) okresową służbę wojskową,
- 3) czynną służbę wojskową pełnioną jako służba kontraktowa

— jeżeli ze służby tej żołnierz został powołany bezpośrednio do zawodowej służby wojskowej pełnionej jako służba stała i nie otrzymał odprawy z tytułu poprzednio pełnionej służby.

4. Do okresu nieprzerwanej zawodowej służby wojskowej w rozumieniu ust. 2 nie zalicza się okresów odbywania kary pozbawienia wolności (aresztu wojskowego) oraz tymczasowego aresztowania, chyba że żołnierz został uniewinniony lub postępowanie karne zostało umorzone.

5. Żołnierzom zwolnionym z czynnej służby wojskowej pełnionej jako służba stała w wyniku wypowiedzenia przez nich stosunku służbowego w okresie służby obowiązkowej oraz żołnierzom zwolnionym ze służby wskutek wymierzenia kary sądowej lub dyscyplinarnej usunięcia z tej służby albo ukarania przez organ właściwego samorządu zawodowego karą zawieszenia lub pozbawienia prawa wykonywania zawodu (specjalności zawodowej) przysługuje 50% odprawy.

6. Odprawa nie przysługuje żołnierzowi zwolnionemu z zawodowej służby wojskowej pełnionej jako służba stała wskutek utraty stopnia wojskowego albo skazania na karę pozbawienia wolności (aresztu wojskowego). Właściwy organ wojskowy może ze względu na szczególne okoliczności przyznać temu żołnierzowi albo jego rodzinie do 50% odprawy.

7. Żołnierzom pełniącym zawodową służbę wojskową jako służbę stałą w okresie próbnym, w razie zwolnienia z tej służby, przysługuje odprawa w wysokości jednomiesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnego na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym. Odprawa przysługuje tylko w razie zwolnienia ze służby z powodu stwierdzenia w opinii służbowej braku kwalifikacji do służby zawodowej, ustalenia przez wojskową komisję lekarską niezdolności do tej służby albo niepełnienia obowiązków służbowych wskutek choroby trwającej co najmniej sześć miesięcy.

Art. 18. 1. Żołnierzom zwolnionym z zawodowej służby wojskowej pełnionej jako służba stała, niezależnie od odprawy, przysługują następujące należności pieniężne:

- 1) co miesiąc przez okres roku po zwolnieniu ze służby uposażenie zasadnicze wraz z dodatkami o charakterze stałym, należne na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym; dodatek rodzinny wypłaca się w wysokości i według zasad przewidzianych dla żołnierzy pełniących zawodową służbę wojskową,
- 2) ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy nie wykorzystany w roku zwolnienia ze służby oraz za urlopy zaległe,
- 3) zryczałtowany ekwiwalent pieniężny za nie wykorzystany w roku zwolnienia ze służby przejazd na koszt wojska, przewidziany w przepisach o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych,
- 4) zwrot kosztów jednorazowego przejazdu żołnierza i członków jego rodziny oraz kosztów przewozu urządzenia domowego do obranego przez żołnierza miejsca zamieszkania w kraju — według zasad przewidzianych przy przeniesieniach służbowych.

2. Należności określone w ust. 1 pkt 1 i 4 oraz przypadające za rok, w którym następuje zwolnienie ze służby, należności określone w ust. 1 pkt 2 i 3 nie przysługują żołnierzom zwolnionym ze służby wskutek wymierzenia kary sądowej lub dyscyplinarnej usunięcia z tej służby albo ukarania przez organ właściwego samorządu zawodowego karą zawieszenia lub pozbawienia prawa wykonywania zawodu (specjalności zawodowej), utraty stopnia wojskowego albo skazania na karę pozbawienia wolności (aresztu wojskowego).

3. Uposażenie określone w ust. 1 pkt 1 nie przysługuje także żołnierzom, którzy zostali zwolnieni z czynnej służby wojskowej pełnionej jako służba stała w okresie próbnym lub wskutek wypowiedzenia przez nich stosunku służbowego w okresie służby obowiązkowej.

4. W razie zbiegu uprawnień do uposażenia określonego w ust. 1 pkt 1 i zaopatrzenia emerytalnego, żołnierzowi przysługuje — według jego wyboru — tylko jedno z tych świadczeń.

5. Żołnierz, który nie posiada uprawnień do zaopatrzenia emerytalnego lub zamiast tego zaopatrzenia wybrał uposażenie określone w ust. 1 pkt 1, może pobrać uposażenie za cały należny okres jednorazowo z góry.

Art. 19. Żołnierzom zwolnionym z czynnej służby wojskowej pełnionej jako służba kontraktowa przysługuje odprawa w wysokości jednomiesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnego na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym, oraz należności określone w art. 18 ust. 1 pkt 2 i 3. Przepisy art. 17 ust. 5 i 6 i art. 18 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 20. 1. Osobie, która pokryła koszty pogrzebu żołnierza zawodowego, przysługuje zasiłek pogrzebowy:

- 1) małżonkowi, dzieciom, wnukom, rodzeństwu lub rodzicom albo innej osobie, która prowadziła z tym żołnierzem wspólne gospodarstwo domowe — w wysokości trzymiesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnego żołnierzowi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym,
- 2) innej osobie — w wysokości kosztów rzeczywiście poniesionych, nie większej jednak niż określona w pkt 1.

2. W razie śmierci żołnierza podczas lub w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych właściwy organ wojskowy może zezwolić na pokrycie kosztów pogrzebu żołnierza przez wojsko. Małżonkowi, który w dniu śmierci

żołnierza pozostawał z nim we wspólności małżeńskiej, a w razie jego braku — kolejno innym osobom wymienionym w ust. 1 pkt 1, przysługuje wtedy połowa zasiłku pogrzebowego.

3. Osobie, która pokryła koszty pogrzebu członka rodziny żołnierza, przysługuje zasiłek pogrzebowy:

- 1) żołnierzowi — w wysokości dwumiesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnego mu na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym,
- 2) innej osobie — w wysokości kosztów rzeczywiście poniesionych, nie większej jednak niż określona w pkt 1.

4. W razie zbiegu prawa do zasiłku pogrzebowego z prawem do takiego zasiłku przewidzianego w przepisach o ubezpieczeniu społecznym lub innych przepisach szczególnych przysługuje zasiłek wyższy, a jeżeli uprawniony pobrał zasiłek niższy — odpowiednie wyrównanie.

Art. 21. 1. W razie śmierci żołnierza zawodowego pozostającej po nim rodzinie przysługują niezależnie od zasiłku pogrzebowego odprawa pieniężna w wysokości określonej w art. 17 ust. 1 i 2 lub 7 albo w art. 19 oraz inne należności przewidziane w art. 18 ust. 1 pkt 2 i 3.

2. Należności wymienione w ust. 1 przysługują małżonkowi, który w dniu śmierci żołnierza pozostawał z nim we wspólności małżeńskiej, a w razie braku małżonka — dzieciom, wnukom, rodzeństwu i rodzicom, jeżeli w dniu śmierci żołnierza spełniali warunki wymagane do uzyskania renty rodzinnej, określone w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin.

3. Właściwy organ wojskowy może przyznać należności wymienione w ust. 1 w razie zaginięcia żołnierza zawodowego.

Art. 22. Żołnierze zawodowi wyznaczeni do pełnienia służby na stanowiskach służbowych w jednostkach organizacyjnych poza Ministerstwem Obrony Narodowej otrzymują uposażenie i inne należności pieniężne według zasad określonych przez Radę Ministrów w drodze rozporządzenia.

Art. 23. Żołnierze pełniący zawodową służbę wojskową jako służbę stałą, przeniesieni w stan nieczynny, otrzymują — w przypadkach określonych w ustawie o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych — uposażenie i inne należności pieniężne w wysokości 75% uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnego na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym.

Art. 24. Żołnierzom zawodowym przeniesionym w stan nieczynny, którzy nie otrzymują z wojska uposażenia i innych należności pieniężnych oraz świadczeń w naturze, oraz ich rodzinom przysługują należności pieniężne określone w art. 17—21.

Art. 25. Żołnierze zawodowi wyznaczeni do pełnienia służby poza granicami Państwa otrzymują uposażenie i inne należności pieniężne według zasad określonych przez Radę Ministrów w drodze rozporządzenia, z zastrzeżeniem art. 24 i 35.

Art. 26. 1. Należności określone w art. 17—21, przysługujące żołnierzom, o których mowa w art. 23—25, albo ich rodzinom, wypłaca się w wysokości ustalonej z uwzględnieniem uposażenia należnego żołnierzowi na stanowisku służbowym zajmowanym ostatnio w wojsku lub przed skierowaniem do służby za granicą, według stawek obowiązujących w dniu zwolnienia żołnierza z zawodowej służby wojskowej albo w dniu jego śmierci.

2. W razie zbiegu uprawnień do należności, o których mowa w ust. 1, z uprawnieniami do takich należności przewidzianych w innych przepisach przysługuje prawo wyboru tych należności.

Rozdział 3

Uposażenie i inne należności pieniężne żołnierzy niezawodowych

Art. 27. 1. Żołnierzom służby okresowej przysługują uposażenie i inne należności pieniężne według zasad określonych w art. 11—13, 14 ust. 2, art. 15, 22 i 25.

2. Żołnierzowi zwolnionemu z okresowej służby wojskowej przysługuje odprawa w wysokości:

- 1) 50% miesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnego na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym, jeżeli służbę okresową odbywał co najmniej sześć miesięcy,
- 2) 100% uposażenia określonego w pkt 1, jeżeli:
 - a) służbę odbywał co najmniej dwanaście miesięcy albo
 - b) został zwolniony ze służby ze względu na stan zdrowia przed jej odbyciem.

3. Odprawa nie przysługuje żołnierzom zwolnionym z okresowej służby wojskowej wskutek skazania na karę pozbawienia wolności, w tym również na karę aresztu wojskowego lub utraty stopnia wojskowego, albo wskutek zastosowania tymczasowego aresztowania, chyba że postępowanie karne zostało umorzone lub żołnierz został uniewinniony.

Art. 28. 1. Osobie, która pokryła koszty pogrzebu żołnierza służby okresowej, przysługuje zasiłek pogrzebowy w wysokości i według zasad określonych w art. 20 ust. 1. Przepis art. 20 ust. 2—4 stosuje się odpowiednio.

2. W razie śmierci żołnierza służby okresowej pozostającej po nim rodzinie przysługuje niezależnie od zasiłku pogrzebowego odprawa w wysokości jednomiesięcznego uposażenia, a jeżeli śmierć żołnierza pozostaje w związku ze służbą wojskową — w wysokości trzymiesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnego żołnierzowi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym. Przepis art. 21 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

3. W razie zbiegu prawa do odprawy określonej w ust. 2 z prawem do odprawy pośmiertnej przewidzianej w odrębnych przepisach, przysługuje odprawa wyższa, a jeżeli uprawniony pobrał odprawę niższą — odpowiednie wyrównanie.

Art. 29. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Pracy i Polityki Socjalnej może określić odmienne zasady uposażenia i innych należności pieniężnych dla niektórych grup żołnierzy odbywających okresową służbę wojskową.

Art. 30. 1. Żołnierzom odbywającym zasadniczą służbę wojskową lub przeszkolenie wojskowe przysługuje uposażenie zasadnicze według stopnia wojskowego.

2. Żołnierzom pełniącym czynną służbę wojskową jako służbę kandydacką przysługuje uposażenie zasadnicze w wysokości uzależnionej od roku nauki i stopnia wojskowego.

3. Wysokość uposażenia kandydatów na żołnierzy zawodowych, odbywających naukę w szkole chorążych lub podoficerskiej szkole zawodowej, może być uzależniona tylko od stopnia wojskowego.

4. Żołnierzom wymienionym w ust. 1 i 2 mogą być przyznawane:

- 1) dodatki do uposażenia: funkcyjny, kwalifikacyjny oraz dodatki uzasadnione szczególnymi właściwościami lub warunkami służby wojskowej,
- 2) premie i dywidendy,
- 3) zasiłki na utrzymanie rodziny.

Art. 31. 1. Żołnierzom rezerwy odbywającym ćwiczenia wojskowe przysługuje za każdy dzień trwania ćwiczeń uposażenie zasadnicze według stopnia wojskowego.

2. Żołnierzom, o których mowa w ust. 1, wyznaczonym na stanowiska służbowe przewidziane w etatach dla podoficerów lub żołnierzy zawodowych, dowódca jednostki wojskowej przyznaje dodatek funkcyjny w wysokości nie przekraczającej 15% uposażenia zasadniczego przysługującego żołnierzowi według stopnia wojskowego.

3. Żołnierze, o których mowa w ust. 1, otrzymują dodatek rodzinny w wysokości i na zasadach przewidzianych dla żołnierzy zawodowych, z tym że za każdy dzień trwania ćwiczeń przysługuje 1/30 obliczonego w ten sposób dodatku, zaokrąglona do 100 złotych w górę.

4. Pobieranie uposażenia, o którym mowa w ust. 1, powoduje zawieszenie na ten czas prawa do zasiłku dla bezrobotnych.

5. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Pracy i Polityki Socjalnej określa:

- 1) stawkiienne uposażenia zasadniczego według stopnia wojskowego,
- 2) zasady przyznawania dodatku funkcyjnego,
- 3) tryb przyznawania dodatku rodzinnego.

Art. 32. 1. Żołnierzom, którzy odbyli zasadniczą służbę wojskową albo zostali zwolnieni z tej służby ze względu na stan zdrowia, oraz żołnierzom, którzy odbyli przeszkolenie wojskowe albo zostali zwolnieni z tego przeszkolenia ze względu na stan zdrowia przed jego odbyciem, przysługuje odprawa wypłacana przy zwalnianiu z czynnej służby wojskowej.

2. Odprawą, o której mowa w ust. 1, przysługuje w wysokości jednomiesięcznego uposażenia żołnierza zawodowego według stopnia wojskowego posiadanego w dniu zwolnienia ze służby oraz według stanowiska służbowego w stawce typowej dla tego stopnia.

3. Do obliczenia wysokości odprawy dla żołnierzy w stopniach niższych od pierwszego stopnia podoficera zawodowego przyjmuje się uposażenie przewidziane dla tego stopnia.

Art. 33. 1. W razie śmierci żołnierza, o którym mowa w art. 30 i 31, koszty pogrzebu pokrywa wojsko.

2. Rodzinie zmarłego żołnierza przysługuje jednorazowa odprawa w wysokości jednomiesięcznego uposażenia, a jeżeli śmierć żołnierza pozostaje w związku ze służbą wojskową — w wysokości trzymiesięcznego uposażenia żołnierza zawodowego w odpowiednim stopniu wojskowym oraz według stanowiska służbowego w stawce typowej dla tego stopnia. Przepisy art. 28 ust. 3 i art. 32 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

3. Odprawa wymieniona w ust. 2 przysługuje małżonkowi, który w dniu śmierci żołnierza pozostawał z nim we wspólności małżeńskiej, oraz dzieciom, wnukom, rodzeństwu i rodzicom, jeżeli w dniu śmierci żołnierza spełniali warunki wymagane do uzyskania renty rodzinnej określone w przepisach o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin.

4. W szczególnych okolicznościach właściwy organ wojskowy może przyznać odprawę członkowi rodziny zmarłego żołnierza nie spełniającemu warunków wymaganych do uzyskania renty rodzinnej.

Art. 34. Przepisy niniejszego rozdziału dotyczące żołnierzy odbywających zasadniczą służbę wojskową stosuje się odpowiednio do żołnierzy pełniących nadterminową zasadniczą służbę wojskową.

Rozdział 4

Uposażenie i inne należności pieniężne przysługujące w szczególnych okolicznościach

Art. 35. Żołnierzom skierowanym za granicę do akademii i szkół oraz na kursy przysługują uposażenie i inne należności pieniężne w wysokości i według zasad określonych przez Ministra Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Pracy i Polityki Socjalnej.

Art. 36. W okresie choroby, urlopu, zwolnienia od zajęć służbowych albo pozostawania bez przydziału służbowego żołnierz zachowuje prawo do pobieranego ostatnio uposażenia i innych należności pieniężnych, z uwzględnieniem powstałych w tym okresie zmian mających wpływ na wysokość uposażenia zasadniczego lub na prawo do dodatków i innych należności pieniężnych.

Art. 37. 1. Żołnierzowi, który został zawieszony w czynnościach służbowych w związku z wszczętym postępowaniem dyscyplinarnym lub postępowaniem przed sądem honorowym, postępowaniem przed organem właściwego samorządu zawodowego albo postępowaniem karnym, zawiesza się od najbliższego terminu płatności wypłatę połowy uposażenia według stanowiska służbowego oraz wypłatę dodatków, z wyjątkiem dodatku rodzinnego i premii

2. Żołnierzowi, który został tymczasowo aresztowany w związku z wszczętym postępowaniem karnym, zawiesza się od najbliższego terminu płatności wypłatę połowy uposażenia zasadniczego oraz wypłatę dodatków, z wyjątkiem dodatku rodzinnego, i premii.

3. W razie uchylecia zawieszenia w czynnościach służbowych lub tymczasowego aresztowania żołnierzowi wypłaca się zawieszoną część uposażenia, chociażby nawet, został już zwolniony z czynnej służby wojskowej, jeżeli:

- 1) postępowanie dyscyplinarne lub postępowanie przed sądem honorowym zostało zakończone, a żołnierzowi nie została wymierzona kara dyscyplinarna usunięcia z zawodowej służby wojskowej lub nie został on pozbawiony stopnia wojskowego,
- 2) postępowanie przed organem właściwego samorządu zawodowego zostało zakończone, a żołnierzowi nie została wymierzona kara zawieszenia lub pozbawienia prawa wykonywania zawodu (specjalności zawodowej),
- 3) postępowanie karne zostało umorzone albo żołnierz został uniewinniony prawomocnym wyrokiem sądu.

Art. 38. 1. Żołnierzowi odbywającemu w czasie pełnienia czynnej służby wojskowej karę pozbawienia wolności (aresztu wojskowego) nie wypłaca się uposażenia, z wyjątkiem dodatku rodzinnego, od najbliższego terminu płatności

2. Żołnierzowi odbywającemu dyscyplinarną karę aresztu wypłaca się, za czas odbywania tej kary, połowę uposażenia zasadniczego. Jeżeli żołnierz pobierał już uposażenie w pełnej wysokości, potrąca się mu odpowiednią część uposażenia przy najbliższej wypłacie

Art. 39. 1. Żołnierzowi, który samowolnie opuścił swoją jednostkę lub miejsce służbowe albo poza nimi pozostaje, zawieszają się wypłatę uposażenia, z wyjątkiem dodatku rodzinnego. W razie uznania nieobecności za usprawiedliwioną, wypłaca się żołnierzowi zawieszone uposażenie.

2. Za każdy dzień nie usprawiedliwionej nieobecności żołnierz traci prawo do 1/30 części uposażenia miesięcznego. Odpowiednią kwotę potrąca się przy najbliższej wypłacie uposażenia.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio w razie stwierdzenia zawinionej przez żołnierza niemożności pełnienia obowiązków służbowych.

Rozdział 5

Potrącenia z uposażenia

Art. 40. 1. Z uposażenia żołnierzy zawodowych i żołnierzy służby okresowej dokonuje się potrąceń na podstawie:

- 1) tytułów egzekucyjnych sądowych i administracyjnych,
- 2) dobrowolnych obciążeń uposażenia z tytułu:
 - a) zobowiązań do zapłaty odszkodowania, przewidzianych w przepisach o odpowiedzialności materialnej żołnierzy za szkody wyrządzone jednostce wojskowej,
 - b) zobowiązań wobec koleżeńskich kas oszczędnościowo-pożyczkowych,
 - c) świadczeń socjalnych,
- 3) szczególnych przepisów ustawowych.

2. Przepis ust. 1 stosuje się również do potrąceń z uposażenia przysługującego żołnierzom zwolnionym z zawodowej służby wojskowej.

3. Dodatek rodzinny należny na osoby alimentowane przeznaczają się na rzecz tych osób bez zaliczenia na świadczenia alimentacyjne.

4. Żołnierze zawodowi są obowiązani wpłacać zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, w wysokości i na zasadach określonych w odrębnej ustawie. Przepis ust. 1 pkt 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 41. 1. Egzekucja z uposażenia żołnierzy zawodowych i żołnierzy służby okresowej na podstawie tytułów egzekucyjnych sądowych i administracyjnych następuje odpowiednio według przepisów o egzekucji sądowej lub egzekucji administracyjnej.

2. Potrącenia na podstawie dobrowolnych obciążeń uposażenia, określonych w art. 40 ust. 1 pkt 2, i szczególnych przepisów ustawowych dokonuje się w wysokości ustalonej przez żołnierza w jego zobowiązaniu lub w przepisach szczególnych, niezależnie od potrąceń dokonywanych na podstawie tytułów egzekucyjnych sądowych i administracyjnych.

3. Kwota uposażenia równa kwocie najniższego wynagrodzenia pracowników za pełny miesięczny wymiar czasu pracy, określonego przez Ministra Pracy i Polityki Socjalnej na podstawie Kodeksu pracy, jest zawsze wolna od potrąceń, z wyjątkiem potrąceń z tytułu świadczeń alimentacyjnych.

4. Przy zbiegu należności z tytułu odpowiedzialności materialnej żołnierzy za szkody wyrządzone jednostce wojskowej z należnościami z innych tytułów, z wyjątkiem należności z tytułu świadczeń alimentacyjnych, należnościom z tytułu odpowiedzialności materialnej żołnierzy za szkody wyrządzone jednostce wojskowej przysługuje pierwszeństwo zaspokojenia.

Art. 42. 1. Z uposażenia żołnierzy odbywających nadterminową zasadniczą służbę wojskową oraz żołnierzy odbywających przeszkolenie wojskowe mogą być dokonywane potrącenia:

- 1) na zaspokojenie świadczeń alimentacyjnych — na podstawie tytułów egzekucyjnych sądowych,
- 2) na zaspokojenie roszczeń z tytułu szkody wyrządzonej jednostce wojskowej — na podstawie tytułów egzekucyjnych sądowych lub administracyjnych albo dobrowolnych zobowiązań do zapłaty odszkodowania, przewidzianych w przepisach o odpowiedzialności materialnej żołnierzy za szkody wyrządzone jednostce wojskowej.

2. Z uposażenia żołnierzy niezawodowych, innych niż wymienieni w ust. 1, mogą być dokonywane potrącenia tylko na zaspokojenie roszczeń z tytułu szkody wyrządzonej jednostce wojskowej. Jeżeli jednak żołnierze ci otrzymują premie, premie te mogą być ponadto potrącane na zaspokojenie świadczeń alimentacyjnych.

3. W wypadkach określonych w ust. 1 i 2 łączna wysokość potrąceń nie może przekraczać połowy uposażenia zasadniczego, dodatków i premii. Przy zbiegu należności z tytułu świadczeń alimentacyjnych z należnościami z tytułu odpowiedzialności materialnej żołnierzy za szkody wyrządzone jednostce wojskowej, należnościom z tytułu świadczeń alimentacyjnych przysługuje pierwszeństwo zaspokojenia.

Art. 43. 1. Z odprawy przysługującej żołnierzom mogą być dokonywane potrącenia na zaspokojenie:

- 1) zaległych świadczeń alimentacyjnych — na podstawie tytułów egzekucyjnych sądowych,
- 2) roszczeń z tytułu szkody wyrządzonej jednostce wojskowej — na podstawie tytułów egzekucyjnych sądowych lub administracyjnych albo dobrowolnych zobowiązań do zapłaty odszkodowania,
- 3) zobowiązań żołnierzy wobec koleżeńskich kas oszczędnościowo-pożyczkowych — na podstawie dobrowolnego obciążenia uposażenia przez żołnierza.

2. Przy zbiegu należności potrąceń dokonuje się w kolejności określonej w ust. 1. Potrącenia nie mogą przekraczać łącznie połowy należnej odprawy.

Art. 44. 1. Przepisów art. 40—43 nie stosuje się przy potrącaniu z przysługującego żołnierzom uposażenia lub odprawy:

- 1) zaliczek pobranych do rozliczenia,
- 2) należności z tytułu opłat za kwatery i za inne świadczenia w naturze.

2. Należności wymienione w ust. 1 potrąca się z uposażenia i odprawy w pełnej wysokości, niezależnie od potrąceń z innych tytułów.

Rozdział 6

Przepisy szczegółowe, przejściowe i końcowe

Art. 45. 1. Minister Obrony Narodowej określa:

- 1) terminy płatności uposażenia i innych należności pieniężnych oraz dodatki o charakterze stałym do uposażenia zasadniczego,
- 2) stawki uposażenia według stanowiska służbowego typowe dla poszczególnych stopni wojskowych,
- 3) zasady przyznawania żołnierzom nagród i zapomóg,
- 4) zasady pokrywania przez wojsko kosztów pogrzebu żołnierzy,

- 5) członków rodziny żołnierza zawodowego i żołnierza służby okresowej, o których mowa w art. 20 ust. 3,
- 6) właściwość organów wojskowych w sprawach określonych w art. 11 ust. 4, art. 17 ust. 6, art. 20 ust. 2, art. 21 ust. 3 i art. 33 ust. 4.

2. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Pracy i Polityki Socjalnej określa:

- 1) rodzaje i wysokość dodatków do uposażenia i premii oraz warunki ich otrzymywania,
- 2) wysokość uposażenia zasadniczego przysługującego żołnierzom wymienionym w art. 30, 31 i 34 oraz wysokość i zasady przyznawania im dodatków do uposażenia i zasiłków na utrzymanie rodziny.

Art. 46. Do należności przysługujących żołnierzom na podstawie odrębnych przepisów z tytułu umundurowania, wyżywienia, zakwaterowania lub innych świadczeń stosuje się odpowiednio przepisy art. 9.

Art. 47. W razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny żołnierze pełniący czynną służbę wojskową otrzymują uposażenie i inne należności pieniężne w wysokości i na zasadach określonych przez Radę Ministrów.

Art. 48. 1. Uprawnienia Ministra Obrony Narodowej i podległych mu organów, przewidziane w art. 11 ust. 3 i 4, art. 17 ust. 6, art. 20 ust. 2, art. 21 ust. 3 i art. 33 ust. 4, przysługują Ministrowi Spraw Wewnętrznych i podległym mu organom w stosunku do żołnierzy pełniących służbę w podległych mu jednostkach oraz członków ich rodzin.

2. Przepisy wykonawcze przewidziane w ustawie, które dotyczą również żołnierzy jednostek podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych, Minister Obrony Narodowej wydaje w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych. Przepisy dotyczące wyłącznie tych żołnierzy wydaje Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej.